

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: קח אֶת-הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל
 אֶת-הָעֵדָה אִתָּה וְאַהֲרֹן אַחִיד וְדַבַּרְתֶּם אֶל-יְהוָה
 לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מִיְּמֵי וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מִיַּד הַסֵּלַע וְהִשְׁקִיתָ
 אֶת-הָעֵדָה וְאֶת-בְּעִירָם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי
 יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ: וַיִּקְהֵלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת-הַקְהָל
 אֶל-פְּנֵי הַסֵּלַע וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׂמְעוּנָא הַמְרִים הַמִּן-יְהוָה
 הַזֶּה נוֹצֵיא לָכֶם מַיִם: וַיֵּרָם מֹשֶׁה אֶת-יְדוֹ וַיַּךְ אֶת-הַסֵּלַע
 בַּמַּטֶּה וּפְעָמִים וַיֵּצְאוּ מִיַּסְרְכִים וַתִּשֶׁת הָעֵדָה וּבְעִירָם: ׀
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאַל-אַהֲרֹן יֵעַן לֹא-הָאֵמַנְתֶּם בִּי
 לְהַקְדִישֵׁנִי לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת-הַקְהָל
 הַזֶּה אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַתִּי לָהֶם: הֲמָה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר-
 רָבוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-יְהוָה וַיִּקְדַּשׁ בָּם: וַיִּשְׁלַח

2. ע' פ

(יא) פעמים, לפי⁴¹ שבראשונה לא הוציא אלא טיפין, לפי
 שלא צוה המקום להכותו אלא: ודברתם אל הסלע (פסוק ח),
 והמה דברו אל סלע אחר ולא הוציא, אמרו שמה צריך להכות
 כבראשונה, שנאמר: והכית בצור (שמות יז ו), ונודמן להם
 אותו סלע והכהו.
 (יב) יען לא האמנתם בי, גלה הכתוב שאלולי חטא זה בלבד
 היו נכנסין לארץ, כדי שלא יאמרו עליהם: כעון שאר דור
 המדבר שנגזר עליהם שלא יכנסו, כך היה עון משה ואהרן.
 והלא⁴² הצאן ובקר ישחט (לעיל יא כב), קשה מזו, אלא לפי
 שכסתרו חסך עליו הכתוב, וכאן שבמעמד כל ישראל לא חסך
 עליו הכתוב מפני קרוש השם. להקדישני, שאילו⁴³ דברתם
 אל הסלע והוציא הייתי מקודש לעיני העדה, ואומרים: מה
 סלע זה שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה מקיים
 דבורו של מקום, קל וחומר אנו. לכן לא תביאו, בשבועה⁴⁴,
 כמו: ולכן נשבעתי לבית עלי (ש"א ג יד), נשבע בקפיצה כדי
 שלא ירבו בתפילה כל כך.

Rabbi K
 5775
 3. אר"כ פ' ע'
 (I)

וּדְעוּתִי בוֹה שְׂמֵשֶׁה וְאַהֲרֹן שְׂבִיחָם נִעְשׂוּ
 בַעֲבוּר עוֹנוֹת שַׁעֲשׂוּ אִם אַהֲרֹן בַּעֲוֹן הָעֵגֶל.
 וְאִם מֹשֶׁה אֲדוֹנֵיגֵי עֵינֵי הַמְרַגְלִים, לֹא שְׁהִיָּה
 אַהֲרֹן מַעֲבֹדֵי הָעֵגֶל וְלֹא שְׁהִיָּה מִשֶׁה מְדוּר
 הַמְרַגְלִים חֲלִילָה לָהֶם מְרַשַׁע. אֲבָל אַהֲרֹן כְּמוֹ
 שְׁהַתְּבַאֵר בְּמִקְוָמוֹ שֶׁלֹּא בְּכוֹנָה רַעָה עָשָׂה אֵת
 הָעֵגֶל וְעַם הַיּוֹת כְּוֹנְתוֹ לַעֲכַב אֵת הָעַם וְלִהְנַהֲיֵי
 בְּנֵתָת עַד בֹּא מֹשֶׁה הִנֵּה נִמְשַׁךְ מִמֶּנּוּ מֵה
 שְׁנִמְשַׁךְ. וְלִפִּי שֶׁהַעַם לִקְחוּ מִיַּד הַשֵּׁם כֻּל
 חֲטֵאתָם מֵהֶם מֵתוּ בְּמַגֵּפָה וּמֵהֶם עָ"י חֲרַב וְלֹא
 בָּאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָמַר ה' לָתֵת לָהֶם הַנֶּה
 הִיָּה אַהֲרֹן בּוֹה סִבָּה מֵה לָכֵן הִיָּה מִהֲמַשְׁפָּט
 הָאֱלֹהִי שֶׁכֹּמוֹ שְׁאַהֲרֹן סִבָּב בְּאַנְשֵׁים הַהֵמָּה
 שִׁימּוֹתוֹ בְּמַדְבָּר וְלֹא יִכְנסוּ לָאָרֶץ שֶׁהוּא גַם כֵּן
 יָמוּת בְּמַדְבָּר וְלֹא יִכְנסוּ לָאָרֶץ. הָאֵמַנְתֶּם לִפִּי
 שֶׁלֹּא הִיָּה אַהֲרֹן מַעֲבֹדֵי הָעֵגֶל כְּשֶׁאֵר הָאֲנָשִׁים
 הַפּוֹשְׁעִים לָכֵן לֹא נִעְשׂוּ עִמָּהֶם וְהָאֲרִיךְ אִפּוֹ
 אֵלָיו, וְנִכְלַל בְּמֵה שְׁאָמַר לְמֹשֶׁה וְעַתָּה לֵךְ נַחֵה
 אֵת הָעַם וְגו' וּבִיּוֹם פְּקִדֵי וּפְקִדְתִּי, וְלִרְמוֹז
 לְזוֹה נֹאמַר שֶׁם בְּסוּף הַסְּפֹר וַיִּגּוֹף ה' אֵת הָעַם
 אֲשֶׁר עָשׂוּ אֵת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן כְּלוֹמַר
 וְאֵמַנְתֶּם אַהֲרֹן עֲשׂוּ שְׂמוֹר לֹא לְשַׁעֲתוֹ וְאֵמַנְתֶּם
 חֲטָא מֹשֶׁה הִיָּה כִּי כֹאשֶׁר שָׂאֵלוּ יִשְׂרָאֵל לְשַׁלּוּחַ
 מְרַגְלִים לֹא שָׂאֵלוּ אֵלָּא וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָנוּ דָּבַר
 אֵת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִעְלָה בָּה וְאֵת הָעֵרִים אֲשֶׁר
 נָבֵא אֱלֹהִים, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ כְּשֶׁצִּוָּה עַל שְׁלִיחוֹתָם
 לֹא אָמַר אֵלָּא וַיִּתְּרוּ אֵת אֲרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אָנִי
 נוֹתֵן וְהִנֵּה מֹשֶׁה אֲדוֹנֵיגֵי הוֹסִיף מַעֲצָמוֹ בְּשִׁלְחוֹ
 מֵה שִׁיִּשְׂרָאֵל לֹא שָׂאֵלוּ עֲלֵיהֶם, וְהִקְבִּ"ה לֹא צִוָּה

4. ר"ק שנה נרקן כ"ק

בְּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחַטָּא⁵². וְאַתָּה יוֹדֵעַ
 כִּי אֲדוֹן הָרָאוּשׁוֹנִים וְהָאֲחֵרוֹנִים מִשֶׁה רִבִּינוּ עֲלֵינוּ
 הַשְּׁלוֹם כִּבְר אָמַר לוֹ ה' יִתְעַלָּה יֵעַן לֹא הָאֵמַנְתֶּם
 בִּי לְהַקְדִישֵׁנִי⁵³, עַל אֲשֶׁר מְרִיתֶם אֵת פִּי⁵⁴, עַל
 אֲשֶׁר לֹא קִדַּשְׁתֶּם⁵⁵, כֹּל זֶה וְחֲטָאוּ עֲלֵינוּ הַשְּׁלוֹם
 הִיָּה שְׂנֵטָה כִּלְפֵי אַחַת מִשְׁתֵּי הַקְּצוּת מִמַּעֲלָה
 אַחַת מִן הַמַּעֲלוֹת הַמְדוּתוֹת וְהִיא הַמְתִּינּוּת,
 כֹּאשֶׁר נִטָּה כִּלְפֵי הַכַּעַס בְּאִמְרוֹ שְׂמַעוּ נֹא
 הַמּוֹרִים⁵⁶, מַחָה ה' בּוֹ שְׂאִישׁ כְּמוֹהוּ יִכַּעַס בְּפָנָי
 קֵהֵל יִשְׂרָאֵל בְּמִקּוֹם שְׂאִין הַכַּעַס רָאוּי בּוֹ, וְכִגּוֹן
 זֶה בִּיחָס לְאוֹתוֹ הָאָדָם חֲלוּל ה', לִפִּי שֶׁכֹּל
 תְּנוּעוֹתָיו וְדַבְּרָיו כּוֹלֵם לְמַדִּים מֵהֶם וּבְהֶם מְקוּיִם
 לְזִכּוֹת לְאוֹשֶׁר הָעוֹלָם הַזֶּה וְהַבָּא, וְהִיאךְ יָבוֹא
 מִמֶּנּוּ הַכַּעַס וְהוּא מִמַּעֲשֵׂה הַרַע כְּמוֹ שְׁבִיאֵרְנוּ,
 וְלֹא יָבוֹא אֵלָּא מִתְּכֹנָה רַעָה מִתְּכֹנּוֹת הַנֶּפֶשׁ.
 אֲבָל אִמְרוּ בַּעֲנִין זֶה מְרִיתֶם פִּי הוּא כְּמוֹ שְׂאֵבֵאֵר,
 וְהוּא, שֶׁהוּא לֹא הִיָּה מְדַבֵּר עִם הַמּוֹנִיִּים וְלֹא עִם
 מִי שְׂאִין לוֹ מַעֲלָה, אֵלָּא עִם אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הַקְּטָנָה
 שְׁבִנְשִׁיהֶם כִּיחֻזְקָאֵל בֵּן בּוֹזֵי כְּמוֹ שְׁהוֹזְכִירוּ
 חֲכָמִים⁵⁷, וְכֹל מֵה שִׁיאֵמַר אוֹ יַעֲשֶׂה בּוֹחֲנִים
 אוֹתוֹ, וְכֹאשֶׁר רָאוּהוּ שְׂכַעַס אִמְרוּ שֶׁהוּא עֲלֵינוּ
 הַשְּׁלוֹם אֵינּוּ מְאֹתָם שִׁישׁ לָהֶם מְגַרְעַת מְדוּתוֹת.